

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vitæ Pontificum Romanorum

Ex Antiquis Monumentis Collectæ

Sandini, Antonio

Bambergæ, 1753

CXV. Stephanus VI. Anno Christi 896. Lamberti 3. Leonis Sapientis 11.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65464](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65464)

tolerandos, quam Ecclesiam Schismate
 conscindendam, ut legitimi Pontifices
 novis comitiis, consuetis ritibus sint ele-
 cti. Hac ut dicamus, illud planè necessa-
 rio cogit, quòd universa Ecclesia Catho-
 lica eos ut legitimos Pontifices coluit, iis-
 que obedivit, atque ut Christi Vicarios,
 Petrique successores cognovit, ac cultu
 germano Pontifice digno eosdem fre-
 quentavit: quod nequaquam factum fu-
 isset, nisi de facta postea electione consti-
 tisset.

Oldoinus in Nova Additione ad Ciaconium
 tom. 1. pag. 680. *Multis tamen Bonifa-
 cium hunc inter Romanos Pontifices nu-
 merant, & Bonifacium VI. vocant, ut
 Ciaconius supra, Parvinius in Epit. Rom.
 Pont. S. Antoninus, Joannes Bisdomini
 in Chronicis Senarum, & alii: nonnulli
 verò Baronii sententia adhaerentes, illum
 ex Pontificum albo expungunt, cum For-
 moso populi tantum violentiâ successerit.*

CXV.

STEPHANUS VI.

ANNO CHRISTI 896.

LAMBERTI 3. LEONIS
SAPIENTIS II.FORMOSO defuncto is, qui post necem
Formosi Papa constitutus est,

li 3

ex-

Bar. an. 897. §. 2.
 Pag. an. 896. §. 9.
 & 897. §. 1.

expellitur, & Stephanus VI. (1) Jo-
annis Presbyteri filius, Romanus,
ante diem vicesimum Augusti anno
895. Papa per Adelbertum (Tusciae
Marchionem potentissimum) consti-
tuitur. (2) Quo constituto, ut impius
doctrinarumque sanctorum inscius For-
mosum è sepulchro extrahi, atque in Se-
dem Romani Pontificatus Sacerdotalibus
indumentis indutum collocari precepit.
Cui & ait: Cùm Portuensis esses
Episcopus, cur ambitionis spiritu
Romanam universalem Sedem usur-
pâsti? His expletis, sacris exutum
vestimentis, digitisque tribus abscissis,
in Tiberim jactari precepit, (3) cum
etisque, quos ipse ordinaverat, gradus
proprio depositos iterum ordinavit. (4)
Ita furore percitus homo non quod iure
litteret, sed quod exastuans rabies iure
fit, implevit: non enim fuit error in
fide, sed violenta tyrannis in facto. (5)
Quante autem auctoritatis quantaque
religionis Papa Formosus fuerit, hinc
colligere possumus, quoniam dum à pisci-
toribus postmodum esset inventus, atque
ad beati Petri Apostolorum Principis Ec-
clesiam deportatus, Sanctorum quadam
imagines hunc in loculo positum venera-
bili

biliter salutârunt. Hoc namque à reli-
giosissimis Rom. Urbis persapè audovi.

(6) Anno 897. Stephanus Apostolica Bar. an.
Sedis inuasor, & ipse pulsus detruditur 900. §. 6.
in carcerem, ubi pariter strangulatur, Pag. an.
(7) cùm annum, mensëmque Pontifi- 897. §. 6.
catum obtinisset.

ANNOTATIONES.

(1) Luitprandus memoriâ lapsus pro Ste-
phano ponit Sergium, & huic adscribit,
quod factum per Stephanum liquet; ut
docet Baronius ad an. 897. §. 2. & 3. quo-
cum sentit Pagius ad an. eund. §. 2.

(2) Baronius ad an. 897. §. 4. *En illa
infelicissima Ecclesia Romana tempora, at-
que omnium luctuosissima, quibus ipsam
contigit domestico bello exagitari, atque
persecutione vexari: qua nunc coepta
multo tempore, maximo damno eandem
Ecclesiam affecerunt; illata ipsa per A-
delbertos Marchiones potentissimos Tusciae
Principes audacissimos: Tantæ quippe
Adelbertus erat potentia, ut inter omnes
Italiae Principes solus ipse cognomento di-
ceretur Dives.* Luitprandus lib. 1. cap. 10.

Ceterùm, subdit Baronius, *etsi inter-
dum deforme valdè turpèque contigerit
apponi Ecclesiae Caput: tolerandum ta-
men suis ipsi, quod non penitus amens*

*fit inventum, sed Fide Catholica sibi
 constans, DEI vero permissione supra
 cetera corporis membra proVectum, non
 sine causa vel ratione, sed magno sui ju-
 dicii libramento: etenim pondus & li-
 tera judicium Domini sunt: quae etsi inscri-
 ptabilia pradicentur, per transennam to-
 men mortalibus intuentibus fiant aliqua
 saltem ex parte perspicua. Ut enim
 Deus significaret, eandem suam Ecclie-
 siam nequaquam humanum esse signum-
 tum, sed plane divinum inventum: opor-
 tuit ostendisse, eam nequaquam pravorum
 Antistitum opera prodi posse, & ad ni-
 hilum penitus redigi, sicut de aliis di-
 versarum gentium Regnis, & bene sta-
 tutis Rebus publicis factum constat: quae
 tamdiu constitisse leguntur, quamdiu
 fuerunt per viros prudentes & virtute pra-
 ditos administrata: periisse vero penitus,
 ubi viros scelestis tradita sunt earum
 gubernacula moderanda. Vide annotat.
 1. ad Leonem V. & ad Christophorum.*

(3) Tantum facinus narranti Luitprando
 fidem derogat Panvinius in annotat. ad
 Platinam pag. 112. Immerito. Siquidem
 invenitur apud ejusdem aetatis Scriptorem
 Auxilium lib. 2. De Ordinationibus For-
 mosi cap. 30. tom. 17. Bibl. Patr. pag. 21.
 apud Joannem IX. cap. 1. Concilii Romani
 anno 904. celebrati tom. 9. Conc. Lab.
 pag.

pag. 507. & apud Hermannum Contra-
ctum in Chron. ad an. 896. in Antiquis
Lectonibus Canitii tom. 3. pag. 256.

(4) Luitprandus Lib. 1. cap. 8. apud Du-
chelium tom. 3. pag. 571.

Ludovicus Du Meuil. tom. 3. Doctri-
na, & Disciplinæ Ecclesiæ lib. 42. §. 1.
*Sigebertus in Chronico eos rursus conse-
crasse negat, & de ea re nihil dicit Ro-
mana Synodus, qua sub Joanne IX. alia
Stephani gesta refert & damnat, imò
dicit, eos in proprium gradum à Joanne
IX. fuisse reductos; ac proinde à Step-
hano rursus non fuere consecrati: alioquin
ejus successor non eos restitisset.* Vide
annotat. 2. ad Theodorum II. & 3. ad Ste-
phanum III. Gasparem item Jueninum in
Commentario Historico & Dogmatico *De
Sacramentis* dissertat. 8. de Sacramento
Ordinis, quæst. 6. cap. 2. & Honoratum
Tournely quæst. 5. de Sacramento Ordinis
art. 1. disputantes contra Joan. Morinum,
qui in Comment. *De sacris Ordinationi-
bus* part. 3. exercitat. 5. cap. 3. affirmat,
Ordinibus sacris initiatos a Formoso iterum
fuisse à Stephano VI. consecratos.

(5) Baronius ad an. 897. §. 2. qui §. 6.
adjicit: *Stephanum non auderem inter
Romanos Pontifices numerare, nisi id
factum à majoribus invenissem, utpote
tanto indignum nomine, qui primus &
solus nefando & inaudito sacrilegio Pe-*

*eri sedem adeò deturpavit. Vide annotat.
2. ad Sergium III.*

(6) Hæc memoratus Luitprandus locò
citato.

(7) Baronius ad an. 900. §. 6. ubi addit:
*Ita facinorosus homo, quippe ut fur &
latro ingressus est in ovile ovium, laqueo
vitam adeò infami exitu, vindice Dei,
clausit. Ita quidem omnia Romæ tam
sacra, quam profana factionibus misce-
bantur, ut penes illam partem esset pro-
motio ad Apostolicam Sedem Romani
Pontificis, quæ potentior appareret, ut
modo Romanorum proceres, modo He-
truria Principes intruderet seculari po-
tentiâ quem vellet, & deiceret quem
posset Romanum Pontificem à contraria
factione promotum. Quæ toto hoc sermo
seculo sunt adbitata, quousque Germa-
nia Imperatores Ottones mediis interco-
sere utrique parti contrarii, arrogantes
licet & ipsi sibi pariter Papa electio-
nem, atque electi dejectionem.*

